

Un problema específic de l'acolliment familiar:

El conflicte de lleialtat

La tasca principal del servei que organitza la reubicació és la de protegir l'infant d'una experiència dramàtica: ésser víctima de la lluita de dues famílies que se'l disputen o dels traumatismes de l'abandonament, en el cas que els pares se'n desentenguin completament i deleguin les seves responsabilitats sobre la família acollidora que el reclama... (Stefano CIRILLO)

La reubicació familiar no és en sí mateixa terapèutica, cal un acompanyament en el qual cadascú té dret a un lloc, dret a ser escoltat, dret a ser respectat i dret a ser estimat. (Maurice BERGER)

L'infant acollit, davant la dificultat de trobar-se dividit entre les seves dues famílies i entre aquests dos vincles que viu com a exclusius l'un i l'altre, pot adoptar unes actituds extremadament feridores ara i adés respecte una o altra família.

Per exemple, després d'una visita als seus pares, es fa escàpol amagant-se sota la taula o bé mostra una palesa indiferència jugant a l'habitació del costat, prenent distàncies com si allò no anés amb ell, o, a la inversa, s'esmerça a demostrar a una de les dues famílies, de manera més o menys provocadora, que l'altra és la bona.

Hom pot veure també infants que expressen aquesta incompatibilitat entre les dues famílies explicant coses d'una a l'altra família que poden provocar l'enuig entre elles, aixecant el desig en cadascuna de retenir-lo i substreure'l a l'altra família

D'altres infants adopten un comportament problemàtic per tal de servir un cert equilibri entre les dues famílies, frustrant la família acollidora amb un comportament pertorbat elevat així i de forma inconscient la consideració per la família d'origen, com si inconscientment diguessin : « Vosaltres, la família acollidora, no us en sortireu pas millor ».

D'altres infants, encara, sobretot aquells que no han conservat el contacte amb la seva família d'origen, es comporten de forma amb que s'imaginarien que es comportarien amb els seus pares.

Després del pas d'una família a l'altra, alguns infants es deprimeixen, fan el buit, es tanquen en ells mateixos durant hores dins d'un son pesat i refusen qualsevol interacció. Els vòmits després d'una visita a casa dels seus pares són també una manera freqüent de manifestar

les seves dificultats al fet de ser compartits, com si a qualsevol preu fos necessari refusar el que dona una família per a conservar l'altra.

Les famílies d'acollida suporten malament les dificultats de compartir : sovint, adrecen la seva agressivitat als pares, als quals acusen de pertorbar l'infant, d'ésser incapaços de tenir-ne cura durant els curts períodes de temps que els tenen amb ells i de retornar-lo en un estat deplorable. Nogensmenys, no és pas estrany que la família acollidora arribi al límit de la intolerància davant les manifestacions de filiació de l'infant respecte als seus pares. Així que s'aferma en l'infant aquesta dolorosa incompatibilitat entre la seva afiliació als seus pares i a la seva família acollidora, poden esdevenir-se els problemes més greus : alentiment o aturada del creixement o del desenvolupament, a voltes autèntiques regressions amb pèrdua de coneixements i habilitats adquirides ; dependència i passivitat creixent en l'infant, manifestacions agressives que poden prendre la forma d'un refús...; tancament, (...budisme, no participació, mutisme), provocacions (desobediències, actes mancats de motiu, oblits, accions destructives, furts...), fòbies, inhibicions: por extrema, timidesa aguada, dificultats per sortir a fora; símptomes diversos: malsons, insòmnia, enuresi (fer-se pipí al llit), psicomatitzacions....

Aquestes manifestacions són difícils de suportar per tots i constitueixen una amenaça per la continuació i l'estabilitat de la reubicació. Però és evident que del que es tracta és de tractar-ne les causes, no pas les manifestacions mateixes. Així que es fa palès que el retorn a casa els pares és improbable o impossible, la major part de les famílies acollidores pensen que és millor així i que aleshores tindran la possibilitat "d'adoptar" l'infant i criar-lo a la seva manera. En realitat, aquest allunyament o desaparició, secretament desitjada, pot esdevenir una font de complicacions i fins i tot d'agreujament de l'estat de l'infant.

Efectivament, encara que l'absència momentània de les visites li permet a voltes sentir-se alleugerit per una presa de distàncies i dona a la família acollidora la il·lusió que es pot reconstituir millor en l'absència dels pares, un abandonament confirmat comporta sovint accessos depressius i autodestructius acompanyats d'un refús a la família acollidora.

El sofriment de l'infant i la família s'allargassa tant que l'infant no se ne'n surt: no hi ha lloc de fer el dol de no poder viure amb els seus pares. Molts infants no en són capaços fins l'edat adulta, i fins d'altres no en reeixeixen mai.

Així mateix, noves fases difícils poden presentar-se durant les crisis inherents a la família i a l'infant mateix (separacions, divorci, morts, naixement d'un nadó a la família, problemes escolars, pubertat...)